



Številka: 35402-39/2018-ARSO-x

Datum:

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi drugega odstavka 61. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg, 84/18-ZIURKOE, 158/20 in 44/22-ZVO-2) v povezavi s prvim odstavkom 319. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 23/18-ZDU-10), v upravnih zadevah izdaje okoljevarstvenega soglasja za poseg: Dodatne talilne peči v livarni LTH Castings d.o.o. v Ljubljani, nosilcu nameravanega posega LTH Castings d.o.o., Vincarje 2, 4220 Škofja Loka, ki ga po pooblastilu zastopa Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1A, 4248 Lesce, naslednje

## OKOLJEVARSTVENO SOGLASJE

- I. Nosilcu nameravanega posega LTH Castings d.o.o., Vincarje 2, 4220 Škofja Loka, se izdaja okoljevarstveno soglasje za poseg: Dodatne talilne peči v livarni LTH Castings d.o.o. v Ljubljani, na zemljišču v k.o. 1739 Zgornja Šiška s parcelno št. 1997/2.
- II. Okoljevarstveno soglasje se izdaja pod naslednjimi pogoji:
  1. Varstvo tal in podzemne vode
    - 1.1 Pogoji v času gradnje:
      - V primeru nesrečnih dogodkov (razlitje oziroma onesnaženje površine tal z naftnimi derivati ali drugimi nevarnimi tekočinami, ipd.), je treba imeti izdelano navodilo za ukrepanje v primeru razlitja nevarnih snovi, s katerim morajo biti seznanjeni vsi delavci.
      - Vsi delavci na gradbišču morajo biti ustrezno usposobljeni za pravilno in takojšnjo ukrepanje v primeru razlitja nevarnih snovi.
      - Izvajalec gradbenih del mora na gradbišču zagotoviti ustrezna absorpcijska sredstva za omejitve in zajem razlitih tekočin. Za zbiranje onesnaženega absorpcijskega sredstva mora biti na razpolago ustrezna posoda.
    - 1.2 Pogoji v času obratovanja:
      - Tla v proizvodni hali livarne je treba redno pregledovati. Vse morebitno odkrite razpoke v tleh je treba takoj sanirati v smislu zagotavljanja vodo in olje tesnosti tal.
- III. To okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje.
- IV. V tem postopku stroški niso nastali.

### Obrazložitev

Agencija Republike Slovenije za okolje je dne 28. 5. 2018 prejela vlogo nosilca nameravanega

posega LTH Castings d.o.o., Vincarje 2, 4220 Škofja Loka, ki ga po pooblastilu zastopa Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1A, 4248 Lesce (v nadaljevanju nosilec nameravanega posega), za izdajo okoljevarstvenega soglasja za poseg: Dodatne talilne peči v livarni LTH Castings d.o.o. v Ljubljani, na zemljišču v k.o. 1739 Zgornja Šiška s parcelno št. 1997/2.

V zadevi so bili priloženi naslednji dokumenti:

- Vloga za pridobitev okoljevarstvenega soglasja z dne 25. 5. 2018;
- Poročilo o vplivih na okolje za DVE DODATNI TALILNI PEČI V LIVARNI LTH CASTINGS d.o.o. v LJUBLJANI, LTH CASTINGS d.o.o., Škofja Loka, št. 74/1-2018, maj 2018, Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1A, 4248 Lesce;
- IDZ – Dve dodatni talilni peči v livarni LTH Castings d.o.o. zemljišče parc. št. 1997/2, k.o.: 1739 Zgornja Šiška, občina: Ljubljana (0- Vodilna mapa), št. projekta 247/18, maj 2018, STUDIO KALAMAR d.o.o., Slovenska cesta 19, 1000 Ljubljana;
- IDZ – Dve dodatni talilni peči v livarni LTH Castings d.o.o. zemljišče parc. št. 1997/2, k.o.: 1739 Zgornja Šiška, občina: Ljubljana (Načrt arhitekture), št. načrta 247/18-1, maj 2018, STUDIO KALAMAR d.o.o., Slovenska cesta 19, 1000 Ljubljana;
- Pooblastilo za zastopanje z dne 21. 5. 2018;
- Potrdilo o plačilu upravne takse v znesku 22,60 EUR.

Vloga je bila dne 29. 8. 2018 dopolnjena s/z naslednjimi dokumenti:

- Dopis št. 71/1-2018 z dne 28. 8. 2018;
- Poročilo o vplivih na okolje za dve dodatni talilni peči v livarni LTH Castings d.o.o. v Ljubljani, LTH Castings d.o.o., Škofja Loka, št. 74/1-2018, maj 2018, dopolnitev avgust 2018, Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1A, 4248 Lesce.

Vloga je bila dne 4. 11. 2022 dopolnjena z dopisom št. 67/1-2022 z dne 3. 11. 2022 o spremembi nameravanega posega.

Vloga je bila dne 23. 12. 2022 dopolnjena z naslednjimi dokumenti:

- Odgovor na poziv k dopolnitvi vloge (dopis št. 82/1-2022 z dne 20. 12. 2022);
- Vloga za pridobitev okoljevarstvenega soglasja z dne 20. 12. 2022
- Pooblastilo za zastopanje z dne 6. 12. 2022;
- Poročilo o vplivih na okolje za dodatne talilne peči v livarni LTH Castings d.o.o. v Ljubljani, LTH Castings d.o.o., Škofja Loka, št. 74/1-2018, maj 2018, dopolnitev avgust 2018, dopolnitev december 2022, Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1A, 4248 Lesce.

Z dnem 13. 4. 2022 je pričel veljati Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23 – ZDU-10, v nadaljevanju: ZVO-2), ki v 303. členu določa, da se postopki za izdajo okoljevarstvenega soglasja ali njegove spremembe, ki so bili začeti na podlagi 57. in 61.a člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20, v nadaljevanju: ZVO-1), končajo po določbah ZVO-1. Glede na navedeno se ta postopek konča po določbah ZVO-1.

ZVO-2 v prvem odstavku 319. člena dalje določa, da je za odločanje v upravnih postopkih, začelih s strani Agencije Republike Slovenije za okolje na podlagi ZVO-1 do 31. avgusta 2021 (razen postopkov ugotavljanja odgovornosti za preprečevanje oziroma sanacijo okoljske škode), ki na dan uveljavitve ZVO-2 še niso končani, pristojno Ministrstvo za okolje in prostor. V skladu z Zakonom o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 163/22), ki je na novo določil ministrstva, ki sestavljajo Vlado Republike Slovenije in drugim odstavkom 22. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) je bilo za ta postopek pristojno Ministrstvo za naravne vire in prostor. Na podlagi sklepa Vlade Republike

Slovenije o datumu prenosa nedokončanih postopkov št. 00704-97/2023 z dne 16.3.2023 (Uradni list RS, št. 32/23) ta postopek nadaljuje in zaključi Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljevanju: ministrstvo).

V skladu z določbo 50. člena ZVO-1 je pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje naslovnega organa. Obveznost te presoje se ugotavlja po Uredbi o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22-ZVO-2).

V skladu s točko C Predelovalne dejavnosti, C.V Proizvodnja kovin in kovinskih izdelkov, C.V.10 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je presoja vplivov na okolje obvezna, če gre za talilnice, vključno z napravami za legiranje barvnih kovin, razen plemenitih, vključno s taljenjem odpadnih kovin (rafiniranje, vlivanje itn.), s talilno zmogljivostjo 4 t na dan za svinec in kadmij ali 20 t za druge kovine.

Skladno z drugim odstavkom 2. člena citirane uredbe, je presoja vplivov na okolje obvezna tudi za spremembo posega v okolje ne glede na to, ali je bilo za poseg v okolje pred njegovo spremembo že pridobljeno okoljevarstveno soglasje ali sklep v predhodnem postopku v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, če gre za spremembo posega v okolje iz:

- prejšnjega odstavka, ki sama po sebi dosega ali presega višino pragu ali večkratnik višine pragu, ki je za to vrsto posega določen v prilogi 1 te uredbe;
- 3. člena te uredbe, s katero bo dosežena ali presežena višina pragu ali večkratnik višine pragu, ki je za to vrsto posega določen pri opisu vrste posega, označenega z oznako X v stolpcu z naslovom PVO v prilogi 1 te uredbe.

Skladno s šestim odstavkom 1.a člena citirane uredbe je sprememba posega v okolje sprememba posega, ki je bil v skladu s predpisi dovoljen, se izvaja ali je že izveden, in vpliva na bistvene lastnosti posega v okolje tako, da se njegovi vplivi na okolje pomembno povečajo oziroma se pomembno povečanje njegovih vplivov okolje zaradi spremembe lahko pričakuje.

V obravnavanem primeru ima nosilec nameravanega posega namen v obstoječo livarno postaviti štiri nove talilne peči za taljenje aluminijevih zlitin, katerih skupna zmogljivost znaša 228 t/dan. Glede na to, da skupna zmogljivost nameravanega posega presega prag 20 t/dan, je, v skladu s točko C.V.10 Priloge 1 ter v povezavi z drugim odstavkom 2. člena in šestim odstavkom 1.a člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za nameravani poseg potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Ministrstvo je, skladno s prvim odstavkom 61. člena ZVO-1, ki določa, da ministrstvo vlogo za izdajo okoljevarstvenega soglasja in osnutek odločitve o okoljevarstvenem soglasju pošlje ministrstvom in organizacijam, ki so glede na nameravani poseg pristojne za posamezne zadeve varstva okolja ali varstvo ali rabo naravnih dobrin ali varstvo kulturne dediščine, in jih pozove, da v 21 dneh od prejema vloge podajo mnenje o sprejemljivosti nameravanega posega, zaprosilo za mnenja:

- I. ....
- II. ....

Ministrstvo je dne .... prejelo mnenje od .....

Po ugotovitvi, da je nosilec nameravanega posega posredoval popolno dokumentacijo, je bil skladno z 58. členom ZVO-1 javnosti zagotovljen vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, poročilo o vplivih na okolje in osnutek odločitve o okoljevarstvenem soglasju. Z javnim naznanilom številka ..... z dne ..... je bila namreč javnost na spletnih straneh naslovnega organa ter na sedežu Upravne enote .....in Občine ... obveščena o vseh

zahtevah iz drugega odstavka 58. člena ZVO-1. Javnosti je bilo v skladu s tretjim odstavkom 58. člena ZVO-1 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka določenega v javnem naznanilu, to je od ..... do .....

V tem času je/so bila/bile na Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Langusova 4, 1000 Ljubljana oziroma na gp.mope@gov.si posredovan/-e naslednja/-e pripomba/-e

- .....:
1. ....
  2. ....

V postopku je bilo na podlagi predložene in pridobljene dokumentacije ugotovljeno, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve tega okoljevarstvenega soglasja.

#### 1. Opis obstoječega stanja

##### Splošne značilnosti območja

Lokacija nameravanega posega se nahaja v Mestni občini Ljubljana, v obstoječem objektu livarne LTH Castings d.o.o. v industrijski coni na Litostrojski cesti. Območje industrijske cone je na vseh štirih straneh omejeno s prometnimi ulicami: z Litostrojsko cesto na zahodni strani, z Goriško ulico na južni, z Ulico Alme Sodnik na vzhodni in z avtocestno obvoznico na severni strani. Ožje območje nameravanega posega je z vseh strani obkroženo s poslovnimi in industrijskimi objekti.

Obravnvano območje se ureja z Odlokom o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – strateški del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 – DPN, 72/13 – DPN, 92/14 – DPN, 17/15 – DPN, 50/15 – DPN, 88/15 – DPN, 12/18 – DPN in 42/18), Odlokom o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 – DPN, 22/11 – popr., 43/11 – ZKZ-C, 53/12 – obv. razl., 9/13, 23/13 – popr., 72/13 – DPN, 71/14 – popr., 92/14 – DPN, 17/15 – DPN, 50/15 – DPN, 88/15 – DPN, 95/15, 38/16 – avtentična razlaga, 63/16, 12/17 – popr., 12/18 – DPN, 42/18 in 78/19 – DPN in 59/22, v nadaljevanju: OPN MOL) ter Odlokom o zazidalnem načrtu za območje urejanja ŠP 2/1 Litostroj – del (Uradni list RS, št. 61/99, 76/06, 78/10 in 59/22, v nadaljevanju: ZN).

Nameravani poseg se skladno z OPN MOL nahaja v enoti urejanja prostora ŠI-344 z namensko rabo IG – gospodarske cone. Glede na določila ZN je območje namenjeno proizvodnim, skladiščnim, obrtnim, storitvenim, servisnim, trgovskim in poslovnim dejavnostim. Nameravani poseg se skladno z določili ZN nahaja v funkcionalni enoti F2. Širše območje nameravanega posega predstavljajo pozidana zemljišča.

Najbližje območje stanovanjskih stavb se nahaja jugozahodno od območja nameravanega posega, in sicer v oddaljenosti 192 m na naslovu Andreaševa ulica 16, v oddaljenosti 193 m na naslovu Andreaševa ulica 14 ter v oddaljenosti 194 m na naslovu Litostrojska cesta 45.

##### Obstoječa dejavnost na lokaciji posega

Na lokaciji nameravanega posega se nahaja obstoječa proizvodna hala livarne, ki je že bila predmet presoje vplivov na okolje in je bilo zanjo izdano okoljevarstveno soglasje št. 35405-138/2002 z dne 30. 1. 2003.

Za dejavnost je bilo izdano okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega št. 35407-4/2006-12 z dne 10. 4. 2009, spremenjenim z odločbami št. 35406-41/2013-9 z dne 12. 8. 2015, št. 35406-42/2015-6 z dne 22. 10. 2015 in št. 35406-28/2016-8 z dne 20. 12. 2016 (v nadaljevanju IED OVD). Skladno z navedenim IED OVD je upravljavcu dovoljeno obratovanje naprave za taljenje in litje aluminija, vključno zlitin s talilno zmogljivostjo 231,6 t/dan.

V okviru prijave nameravane spremembe v obratovanju naprave je bil dne 25. 4. 2018 izdan sklep št. 35409-11/2018-4, iz katerega izhaja, da nameravana sprememba v obratovanju naprave za

taljenje in litje aluminija, vključno zlitin, ni večja, vendar zahteva spremembo pogojev in ukrepov v okoljevarstvenem dovoljenju. Nameravane spremembe so med drugim vključevale odstranitev talilne peči Striko (N131) s proizvodno zmogljivostjo 18 t/dan, zaradi česar se je proizvodna zmogljivost naprave zmanjšala iz 231,6 t/dan na 213,6 t/dan.

Obstoječi proizvodni kompleks obsega naslednje objekte:

- objekt LTH 01, v katerem se bo postavilo nove talilne peči,
- objekt LTH 02,
- objekt PTS in
- razdelilno transformatorsko postajo (v nadaljevanju RTP).

V objektu LTH 01 obratujejo talilne peči, livarske naprave ter brusilni in peskalni stroji, v objektu LTH 02 pa se ulitki obdelujejo na obdelovalnih strojih (v tem objektu ni talilnih peči). V objektu LTH 02 je tudi skladišče končnih izdelkov. Samostojen objekt PTS je namenjen skladiščenju nenevarnega blaga.

V livarni se izvaja taljenje in litje aluminijastih ulitkov za potrebe avtomobilske industrije. Celotni tehnološki postopek obsega naslednje faze:

- a) dovoz in skladiščenje vhodnih surovin,
- b) taljenje aluminija na talilnih pečeh,
- c) ulivanje na napravah za tlačno litje,
- d) strojna obdelava ulitkov na CNC obdelovalnih strojih,
- e) strojna obdelava ulitkov s potopno erozijo in žično erozijo,
- f) pranje ulitkov v pralnih strojih,
- g) brušenje ulitkov na brusilnih strojih, peskanje,
- h) kontrola končnih izdelkov in skladiščenje do odpreme ter
- i) pomožne dejavnosti (skladiščenje kemikalij in tehničnih plinov, skladiščenje livarskih orodij, vzdrževanje strojev in naprav ter skladiščenje odpadkov).

## 2. Opis nameravanega posega

Nameravani poseg se bo izvedel na zemljišču v k.o. 1739 Zgornja Šiška s parcelno št. 1997/2. Nosilec nameravanega posega bo v obstoječo proizvodno halo za tlačno litje in obdelavo aluminijastih ulitkov LTH 01 postavil štiri nove talilne peči za taljenje aluminijevih zlitin (N145, N146, N152, N153). Za vsako novo talilno peč se bo uredil nov izpust v zrak (Z130, Z131, Z136 in Z137). Skupna zmogljivost novih talilnih peči znaša 228 t/dan.

Podatki o talilnih pečeh, ki so predmet nameravanega posega:

Oznaka	Naziv talilne peči	Izpust v zrak	Zmogljivost v t/dan
N145	Talilna peč Striko	Z130	72
N146	Talilna peč Striko	Z131	48
N152	Talilna peč Striko	Z136	36
N153	Talilna peč Striko	Z137	72

Zmogljivost obstoječe livarne, v kateri obratujejo še štiri druge talilne peči (N102, N104, N131, N140), se bo zaradi namestitve štirih novih talilnih peči in ukinitve dveh obstoječih talilnih peči (ukinitve talilnih peči N101 in N143 ni del nameravanega posega), povečala na 412,8 t/dan.

Zaradi nameravanega posega ne bo posegov v nosilno konstrukcijo objekta livarne, prav tako se s posegom ne spreminja zunanja ureditev. Električni in plinski priključki so že urejeni v objektu. Za vsako od talilnih peči se uredi nov izpust snovi v zrak kot kovinski odvodnik, speljan ob fasadi objekta. Talilni peči N145 in N146 sta že nameščeni in obratujeta, talilni peči N152 in N153 še

nista nameščeni.

#### Opis tehnološkega postopka

Tehnološki postopek taljenja aluminija v novih talilnih pečeh bo potekal na poponoma enak način, kot že poteka na obstoječih talilnih pečeh, ki obratujejo v objektu LTH 01.

Delavci z viličarjem prepeljejo bloke aluminija (ingoti) v vezih do talilnih peči, kjer jih preložijo v vozičke za zalaganje. Poleg blokov se v peči zalaga tudi krožni material, to so kosi aluminija, odbiti robovi ulitkov, odrezani na štancah livarskih naprav. Ti kosi aluminija se s ponovnim taljenjem v talilnih pečeh ponovno uporabijo, kar pomeni preprečevanje nastanka odpadkov. Delavec vstavi voz v zalagalno napravo. Pri zalaganju se v jašek strese material, ki pade v talilno cono peči. Talilne peči za gorivo uporabljajo zemeljski plin, ki se dovaja iz plinovodnega omrežja. Gorilniki se avtomatsko prižgejo in topijo material, ki se nahaja v topilnem delu peči. Staljeni material odteka v vzdrževalno cono peči oz. bazen, kjer vzdrževalni gorilnik vzdržuje temperaturo taline (npr. 720 °C). Med procesom taljenja lahko nemoteno poteka odvzem tekoče taline iz vzdrževalnega bazena. Vroča talina se zliva v lonec za razvoz taline, ki je nameščen na posebnem viličarju (masa taline v loncu je 450 – 650 kg).

Lonc za razvoz taline, nameščen na viličarju z rotatorjem za obračanje/praznjenje lonca se odpelje najprej na razplinjevanje. Na razplinjevalniku, ki se nahaja v neposredni bližini talilnih peči, se talino očisti nečistoč (oksidi, vključke, vodika ...) z vpihavanjem plinov (argon, dušik) in sočasnim mešanjem taline v loncu z grafitnim rotorjem. Rotor je po sredini votel, da se med postopkom razplinjevanja vpihuje plin (dušik ali argon). Za bolj učinkovito in hitrejšo vezavo nečistoč se preko rotorja avtomatsko dodaja tudi soli za čiščenje taline.

Po koncu razplinjevanja se nečistoče izločijo na površini taline (žlindra oz. žgura), ki jo posnamejo s površine taline in se odložijo v zabojnik za žlindro. Po koncu razplinjevanja viličarist odpelje lonc s talino do livarskih naprav. Nad vsako od talilnih peči je nameščena napa, preko katere se odsesava zrak. Vsaka napa ima urejen svoj izpust v zrak. Odpadni zrak se pred odvajanjem v atmosfero ne čisti. Odsesavanje je urejeno avtomatsko in je vezano na delovanje gorilnikov na posamezni talilni peči. Talilne peči tako nikoli ne obratujejo brez odsesavanja.

Talilne peči obratujejo neprekinjeno 350 dni na leto, 24 ur na dan oz. 8.400 ur na leto.

#### Infrastrukturalna opremljenost in prometne povezave

Za potrebe nameravanega posega se bodo uporabljali obstoječi prometni dostopi do objekta LTH 01 in tudi vsi obstoječi infrastrukturni priključki (elektrika in zemeljski plin). Zaradi izvedbe nameravanega posega ne bo treba povečati zmogljivosti priključkov, prav tako ne bo potrebno izvesti novih priključkov na vodovodno ali kanalizacijsko omrežje.

### 3. S posegom povezani posegi, ki so bili upoštevani pri celotni obremenitvi

V postopku presoje vplivov na okolje so se pri ocenjevanju celotne obremenitve poleg nameravanega posega upoštevale tudi druge spremembe IED naprave.

Ulitki, ki se obdelajo na obdelovalnih strojih v objektu LTH01, se operejo v pralnih strojih. Za čiščenje odpadnih vod iz pralnih strojev je nosilec nameravanega posega zamenjal utrafiltracijsko napravo UF04 z novim uparjalnikom UPN01. Za čiščenje odpadne vode iz obdelovalnih strojev in livarskih strojev pa se še vedno uporablja ultrafiltracijska naprava UF03.

Zaradi povečane zmogljivosti taljenja aluminija je nosilec nameravanega posega svojo dejavnost razširil na dodatne površine in objekte. V objektu LTH 02 je tako namestil dodatne stroje za mehansko obdelavo ulitkov (tlačni stroji za litje, peskalni stroji) in pranje ulitkov (pralni stroji) ter skladiščenje končnih izdelkov, v objektu PTS pa dodatne skladiščne površine za nenevarno blago. Odpadne vode iz pralnih strojev v objektu LTH 02 se odvajajo na čiščenje na nov uparjalnik

UPN02.

Zaradi obratovanja novih objektov in strojev v njih se bo povečala poraba električne energije, zaradi česar se bodo namestili trije novi transformatorji v obstoječo RTP, en transformator pa se je že namestil v TP v objektu LTH 01.

Spremembe IED naprave, povezane z nameravanim posegom, ki so bile upoštevane pri ocenjevanju celotne obremenitve okolja:

#### *Objekt LTH 01*

- odstranjena STRIKO taliilna peč N143 zmogljivosti 18 t/dan - ukinjen izpust Z102
- ukinitvev taliilne peči N101 zmogljivosti 28,8 t/dan
- prestavitev lokacije 3 taliilnih peči in ureditev novih izpustov v zrak:
  - o taliilna peč N131 – ukinjen Z102, nov Z128
  - o taliilna peč N140 – ukinjen Z123, nov izpust Z129
  - o taliilna peč N104 – ukinjen Z101, nov izpust Z132
- dodatni peskalni stroji za peskanje ulitkov in prestavitev peskalnih strojev na drugo lokacijo znotraj objekta
- povečanje rabe mehčane vode zaradi več pralnih strojev.
- zamenjava ultrafiltracije UF04 z novim uparjalnikom UPN01 za čiščenje odpadnih voda iz pralnih strojev
- dodatni pralni stroji
- dodatni obdelovalni stroji (dodatni brusilni stroji, nekateri obstoječi brusilni stroji se ukinejo)
- dodatne tlačne livarske naprave
- dodatni transformator 1,6 MW v obstoječi TP

#### *Objekt LTH 02*

- namestitev tlačnih strojev za litje Al ulitkov,
- namestitev pralnih strojev za pranje ulitkov
- namestitev novega uparjalnika za čiščenje odpadnih vod – uparjalnik UPN02 iz pralnih strojev

#### *RTP*

- namestitev treh novih transformatorjev, vsak moči 1,6 MW, napetosti 20/0,4 kV

#### 4. Podatki o varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območjih

Območje nameravanega posega se nahaja na območju vodonosnika Ljubljanskega polja in je v skladu z Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja (Uradni list RS, št. 43/15, 181/21 in 60/22) razvrščeno v ožje vodovarstveno območje z manj strogim režimom varovanja z oznako VVO II B. Obravnavani lokaciji posega najbližji vodni vir je vodarna Kleče, ki se nahaja najmanj 650 m severno od lokacije nameravanega posega. Najmanj 5 km V od obravnavane lokacije se nahaja vodarna Hrastje, proti kateri teče generalni tok podzemne vode. Na območju nameravanega posega ni površinskih vodotokov. Lokacija nameravanega posega leži izven poplavno ali erozijsko ogroženih območij.

Obravnavano območje in njegova bližnja okolica se nahaja izven območij, zavarovanih po predpisih o varstvu narave. Najbližji območji narave s posebnim varstvenim statusom sta naravna vrednota Pot spominov in tovarštva (ID 8706), ki se nahaja 190 m zahodno od obravnavanega območja ter zavarovano območje Pot spominov in tovarštva (ID 4033) v oddaljenosti 340 m zahodno od območja nameravanega posega. Najbližje območje Nature 2000 je oddaljeno vsaj 2,4 km.

Območje nameravanega posega se nahaja na enoti kulturne dediščine, in sicer na območju profane stavbne dediščine Ljubljana – Tovarna Litostroj (EŠD 16661). Ostale enote kulturne dediščine so od lokacije nameravanega posega oddaljene najmanj 170 m.

Po podatkih strateške karte hrupa Mestne občine Ljubljana je območje nameravanega posega

ter njegova okolica (ob Litostrojski cesti) zaradi linijskih virov hrupa (cestni in železniški promet) čezmerno obremenjeno s hrupom.

#### 5. Značilnosti nameravanega posega v času gradnje

Z nameravanim posegom se ne načrtuje gradnje objektov, saj se bo talilne peči s tovornimi vozili prepeljalo do objekta, nato pa z mostnim dvigalom prestavilo na stalno lokacijo v objektu na obstoječo talno ploščo. Za postavitev talinih peči se ne bo gradilo novih temeljev. Nameravani poseg vključuje le gradbena dela zunaj objekta zaradi montaže dveh novih dimnikov, ki pa bosta montažne izvedbe. Celotni obseg gradnje je ocenjen na maksimalno dva meseca. Dela se bodo izvajala v dnevnem obdobju dneva, in sicer od ponedeljka do petka od 6. do 18. ure, ob sobotah pa od 6. do 16. ure. Gradbena dela ne bodo potekala ob nedeljah in praznikih.

#### 6. Okoljske značilnosti obstoječega stanja in nameravanega posega

##### Emisije v zrak

Vse obstoječe talilne peči imajo urejene izpuste snovi v zrak, poleg talilnih peči imajo izpuste v zrak imajo tudi druge tehnološke enote (peskalni in brusilni stroji). Nosilec nameravanega posega izvaja obratovalni monitoring emisij snovi v zrak skladno z zahtevami, določenimi v IED OVD. Kot izhaja iz rezultatov meritev, talilne peči, peskalni stroji in brusilni stroji v obstoječem stanju niso vir čezmernega obremenjevanja okolja. Razpršene emisije iz IED naprave so minimalne, saj je zagotovljeno ustrezno zajemanje odpadnega zraka in njegovo čiščenje, površine okoli objekta pa so v celoti asfaltirane in zato niso vir razpršenih emisij.

V času izvedbe nameravanega posega bo vpliv na okolje neznatno, saj bodo emisije snovi v zrak nastale le kot posledica izgorevanja fosilnih goriv iz tovornih vozil, ki bodo dostavila talilne peči in nove odvodnike. Ker bo potrebnih malo dovozov s tovornimi vozili, bodo te emisije nepomembne za obremenitev okolja. Emisije prašnih delcev v času izvedbe ne bodo nastajale, ker se bodo vsa dela izvajala v objektu. Dela za postavitev odvodnikov za talilne peči bodo montažne izvedbe, pri katerih prašne emisije ne nastajajo.

V času obratovanja nameravanega posega bodo nastajale emisije snovi v zrak zaradi obratovanja štirih novih talilnih peči, ki bodo vezane na štiri nove izpuste v zrak, in sicer:

- izpust Z130 zaradi obratovanja talilne peči AI304 (N145)
- izpust Z131 zaradi obratovanja talilne peči AI305 (N146),
- izpust Z136 zaradi obratovanja talilne peči AI105 (N152),
- izpust Z137 zaradi obratovanja talilne peči AI306 (N153).

Odpadni zrak iz peči, ki so predmet nameravanega posega, se bo enako kot pri obstoječih pečeh, odvajal v atmosfero brez predhodnega čiščenja. Na izpustih iz talilnih peči bo urejeno zajemanje odpadnega zraka in odvajanje preko novih izpustov snovi v atmosfero. Talilni peči N145 in N146, ki sta predmet nameravanega posega, že obratujeta, na njunih izpustih pa so bile tudi že izvedene meritve emisije snovi v zrak. Nova talilna peč N152 bo imela enako zmogljivost kot obstoječa peč N104, nova talilna peč N153 pa enako zmogljivost kot obstoječa peč N140. V času obratovanja nameravanega posega bodo v objektu LTH 01 še vedno obratovale obstoječe talilne peči (N102, N104, N131, N140). Način obratovanja teh peči se, glede na obstoječe stanje, ne bo spremenil. Zaradi ukinitve talilnih peči N101 in N143 emisije v zrak iz teh dveh talilnih peči ne nastajajo več. Poleg talilnih peči v objektu LTH 01 obratujejo tudi peskalni stroji, ki imajo urejeno odsesavanje odpadnega zraka na filtre, iz filtrov pa se očiščeni zrak odvajajo v atmosfero.

Iz rezultatov meritev emisij snovi v zrak izhaja, da na izpustih iz obstoječih talilnih peči N104 in N140 kot tudi na izpustih iz talilnih peči N145 in N146, ki sta predmet nameravanega posega, mejne vrednosti emisij snovi v zrak niso presežene. Ker lahko talilni peči N104 in N140 primerjamo z novima pečema N152 in N153, ministrstvo tako ocenjuje, da tudi na teh dveh pečeh emisije snovi v zrak ne bodo presežene. Pri obratovanju novih talilnih peči bodo upoštevani ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje emisije snovi v okolje, kot jih določa 33. člen Uredbe o emisiji



snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2, 48/22). Nameravani poseg bo vir dušikovih oksidov in skupnega prahu (PM<sub>10</sub> delcev). Ker se zaradi nameravanega posega zmogljivost celotne livarne povečuje, bo proizvedena večja količina ulitkov, ki se bodo nato obdelali na peskalnih strojih, brusilnih strojih in na drugih obdelovalnih strojih. Zaradi večjega števila proizvedenih ulitkov bodo peskalni in obdelovalni stroji delali več oz. bodo bolj izkoriščeni. Večje število ur obratovanja peskalnih strojev ne pomeni povečanja emisij novi v zrak na izpušnih peskalnih strojev v smislu koncentracij, se bo pa povečalo masno onesnaževanje – torej količina emisij snovi v zrak na letni ravni. Povečanje količine emisij bo premosorazmerno z obsegom proizvodnje. Emisije dušikovih oksidov zaradi obratovanja nameravanega posega in posredno zaradi povečanja zmogljivosti celotnega kompleksa so nepomembne za obremenitev zunanjega zraka. Emisije skupnega prahu se bodo, glede na obstoječe stanje, povečale za maksimalno 58 %, vendar bodo kljub temu dosegale le dobro polovico mejne vrednosti skupnega prahu po Prilogi 5 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja zraka. Nameravani poseg in posredno IED naprava LTH Castings d.o.o. po izvedbi nameravanega posega ne bo povzročil doseganja ali preseganja mejnih/ciljnih vrednosti parametrov onesnaževanja zunanjega zraka. Glede na navedeno se vpliv nameravanega posega kot tudi celotna obremenitev na okolje ocenjuje kot nebitvena.

V času opustitve nameravanega posega bo vpliv na zrak neznaten in bo nastajal le zaradi odvoza talilnih peči in njihovih odvodnikov, ki se bodo prodali na trgu kot rabljena industrijska oprema ali oddali kot odpadki.

#### Emisije toplogrednih plinov

V času obratovanja bodo nastajale emisije toplogrednih plinov (v nadaljevanju TGP) neposredno zaradi izgorevanja zemeljskega plina v talilnih pečeh in posredno zaradi porabe električne energije in dizelskega goriva za dostavna vozila. Za obratovanje talilnih peči se uporabljata energenta električna energija in zemeljski plin. Poraba energentov ter posledično emisije TGP se bodo po izvedbi nameravanega posega nekoliko povečale, a se bo istočasno zaradi ukinitve nekaterih talilnih peči tudi delno zmanjšala. Nove talilne peči so tudi energetsko učinkovitejše, saj gre za novejšo tehnologijo, poleg tega se bo s postavitvijo novih talilnih peči zmanjšala obremenitev starih peči.

V Poročilu o vplivih na okolje je bil podan prispevek nameravanega posega k emisijam TGP, ki temelji na izračunu ogljičnega odtisa, izdelanega v skladu z metodologijo EIB. Kot izhaja iz rezultatov, se bo z izvedbo nameravanega posega obseg proizvodnje povečal, zaradi česar se bodo absolutne emisije CO<sub>2</sub>e povečale za dodatnih 1.593 t emisij CO<sub>2</sub>e letno. Povečanje emisij TGP zaradi nameravanega posega na račun porabe energentov bo v primerjavi s celotnimi emisijami majhno, in bo predstavljalo povečanje emisij za 8 % glede na obstoječe stanje za objekt LTH 01. Ministrstvo ocenjuje vpliv nameravanega posega na okolje, človeka in njegovo zdravje zaradi emisij toplogrednih plinov v času obratovanja kot nebitven.

#### Emisije v vode

V obstoječem stanju pri dejavnosti nastajajo naslednje industrijske odpadne vode:

- zaoljene odpadne vode iz proizvodnje:
  - odpadne vode iz obdelovalnih strojev in livarskih strojev v objektu LTH 01 se čistijo na ultrafiltraciji UF03, očiščene se odvajajo v javno kanalizacijo, odtok V1-V1-1 UF,
  - odpadne vode iz pralnih strojev v objektu LTH 01 se čistijo na uparjalniku UPN01, očiščene se odvajajo v javno kanalizacijo, odtok V1-V1-1 UF,
  - odpadne vode iz pralnih strojev v objektu LTH 02 se čistijo na uparjalniku UPN02, očiščene se odvajajo v javno kanalizacijo, odtok V1-V1-6,
- odpadna voda iz priprave vode, ki se pripravlja z ionsko izmenjavo in dodatno še z obratno osmozo, odpadne vode se iz obeh postopkov odvajajo v javno komunalno kanalizacijo, odtok V1-V1-5,
- hladilna odpadna voda iz občasnega odsoljevanja obtočnega posrednega hladilnega

sistema nazivne moči 1.710 kW se odvaja v javno komunalno kanalizacijo, odtok V1-V1-3.

Vsi navedeni odtoki industrijske odpadne vode se speljani preko iztoka V1 v javno komunalno kanalizacijo s končno dispozicijo na Centralni čistilni napravi Ljubljana (v nadaljevanju CČN Ljubljana). Iz rezultatov meritev emisij odpadnih vod iz leta 2021 izhaja, da obstoječa livarna s svojimi izpusti ne onesnažuje okolja čezmerno, saj so vsi parametri na vseh odtokih pod mejnimi vrednostim za iztok v javno kanalizacijo. Padavinske odpadne vode z utrjenih površin okoli objektov (parkirišče, asfaltne povozne površine) so speljane preko ustreznih lovilnikov olj, ki so skladni s standardom SIST EN 858 v ponikovalnice. Komunalne odpadne vode se odvajajo v javno kanalizacijo, ki se zaključuje na CČN Ljubljana.

Nameravani poseg niti v času izvedbe, niti v času obratovanja in opustitve ne bo vir industrijskih odpadnih vod.

Zaradi nameravanega posega se bodo izvedle tudi druge spremembe IED naprave, ki bodo vplivale na nastajanje odpadnih vod in predstavljajo spremembo načina čiščenja odpadnih vod iz pralnih strojev.

S spremembami IED naprave je predvidena postavitve novega mokrega filtra za čiščenje odpadnega zraka iz peskalnih strojev (izpust Z127), pri čemer se odpadna voda iz mokrega filtra ne bo odvajala v javno kanalizacijo, ampak se bo oddajala kot odpadek s št. 10 10 11\* (Drugi delci, ki vsebujejo nevarne snovi). Iz navedenega sledi, da mokri filter ne bo imel vpliva na količine in onesnaženost industrijskih odpadnih vod.

Zaradi nameravanega posega se bo povečala letna količina ulitkov, ki se bodo oprali v pralnih strojih, posledično se bo povečala količina odpadne vode iz priprave vode na ionskih izmenjevalnikih in ozmozi. Za odvajanje povečanih količin odpadnih vod v javno kanalizacijo je nosilec nameravanega posega že pridobil pozitivno mnenje upravljavca javne kanalizacije in čistilne naprave. Ta odpadna voda se bo, tako kot v obstoječem stanju, preko obstoječega izpusta V1- V1-5 odvajala v javno kanalizacijo. Ker se bo priprava vode še naprej pripravljala iz vodovodne vode in ker se za regeneracijo ionskih izmenjevalnikov uporablja le NaCl, bo njen vpliv na javno komunalno kanalizacijo in CČN Ljubljana nebitven.

Sprememba IED naprave je tudi zamenjava obstoječe naprave ultrafiltracije UF04 za čiščenje odpadnih vod iz pralnih strojev v objektu LTH 01 z uparjalnikom UPN01, v objektu LTH 02 pa je za čiščenje odpadnih vod iz pralnih strojev, v katerem se perejo ulitki po obdelavi, nameščen nov uparjalnik UPN02. Kondenzat iz obeh uparjalnikov se odvaja v javno kanalizacijo.

Po izvedbi zgoraj navedenih sprememb IED naprave, ki bodo posredno povezane s posegom, bodo količine odpadne vode na iztoku v javno kanalizacijo V1 sicer povečane, vendar se ocenjuje, da bodo vrednosti parametrov v odpadni vodi pod mejnimi vrednostmi, saj so v obstoječem stanju, glede na izvedeni monitoring odpadnih vod v letu 2021, precej pod mejnimi vrednostmi. Zamenjava ultrafiltracije UF04 z uparjalnikom UPN01 je zmanjšala količine nastalih odpadnih vod. Očiščene industrijske odpadne vode iz uparjalnika UPN01 so zelo malo obremenjene in bolj očiščene kot v primerjavi z očiščenimi odpadnimi vodami na ultrafiltracijski napravi, tako da se je količina onesnaževal, ki se z očiščeno odpadno vodo odvaja v javno kanalizacijo, zmanjšala. Zaradi s posegom povezanimi posegi, se bo kumulativno gledano povečala, njena obremenjenost z onesnaževali pa se bo zmanjšala. Vpliv celotne obremenitve nameravanega posega na okolje zaradi emisij odpadnih vod v času obratovanja ministrstvo ocenjuje kot nebitven.

#### Ravnanje z odpadki

Pri izvajanju dejavnosti nastajajo odpadki, ki se oddajajo pooblaščenim prevzemnikom posamezne vrste odpadkov. Povsod v proizvodnih in režijskih prostorih so nameščene ustrezne posode za zbiranje odpadkov, ki se po potrebi praznijo v zbirne zabojnike, nameščene na lokaciji treh skladišč ob objektu LTH 01. Vsi ekološki otoki za odpadke so v notranjosti objektov.

Pri izvedbi nameravanega posega gradbeni odpadki ne bodo nastali.

Pri obratovanju talilnih peči bo nastajala samo žindra (odpadek 10 10 03), ki se bo zbirala v kovinskih zabojnikih in oddajala kot odpadek. Nastala žindra se bo do oddaje pooblaščenim prevzemnikom odpadkov skladiščila znotraj objekta LTH 01, kjer je urejeno mesto za skladiščenje odpadkov iz tehnološkega postopka. Zaradi povečanja proizvodne zmogljivosti, ki bo posledica izvedbe nameravanega posega, se bo količina nastalih odpadkov povečala, vendar pa se način ravnanja z njimi ne bo spremenil. Z vidika ravnanja z odpadki bodo vplivi na okolje nebitveni.

V času opustitve nameravanega posega odpadki ne bodo nastajali, saj bi se vsa talina, ki bi se še nahajala v talilnih pečeh prelila v kalupe, iz katerih bi nastali Al bloki. Ti bloki bi se nato uporabili kot surovina v ostalih talilnih pečeh, ki obratujejo v sklopu IED naprave. Odpadna žindra (10 10 03), ki bi se v tem času še nahajala na območju nameravanega posega, bi se oddala pooblaščenim prevzemnikom odpadkov. Zaradi ustreznega ravnanja z odpadno žindro in majhne količine bo vpliv na okolje neznaten.

#### Hrup

Območje nameravanega posega se, glede na namensko rabo, uvršča v IV. stopnjo varstva pred hrupom. V okolici obstoječe proizvodne hale, v kateri se ureja nameravanega poseg, se nahajajo predvsem drugi industrijski objekti in objekti namenjeni proizvodni in trgovski dejavnosti, pa tudi objekti namenjeni izobraževanju. Območja stanovanjskih objektov se nahajajo na drugi strani prometnic, ki razmejujejo območje industrijske cone. Glavna vira hrupa v širši okolici sta predvsem železniški promet in promet z motornimi vozili po glavnih prometnicah na območju. Zaradi linijskih virov hrupa so stanovanjski objekti ob Litostrojski cesti zahodno ter južno od proizvodne hale čezmerno obremenjeni s hrupom. Glede na rezultate obratovalnega monitoringa obratovanje virov hrupa podjetja LTH Castings d.o.o. pri najbližjih objektih z varovanimi prostori ne povzroča čezmernih ravni hrupa.

Izvedba nameravanega posega bo potekala v dnevnem obdobju dneva in bo kratkotrajna. Hrup bo nastajal zaradi obratovanja tovornih vozil ter gradbenih strojev in naprav. Glede na značilnosti gradnje (dovoz talilnih peči, montaža dveh novih dimnikov na fasadi objekta LTH 01) bo vpliv emisij hrupa v času gradnje nameravanega posega pri najbližjih objektih z varovanimi prostori zanemarljiv.

V času obratovanja bodo emisije hrupa nastajale pri vožnji tovornih vozil za dovoz blokov aluminija in odvoz ulitkov, zaradi obratovanja 4 novih talilnih peči ter obratovanja štirih novih izpustov iz talilnih peči. Iz rezultatov modeliranja hrupa v času obratovanja izhaja, da bodo ocenjene ravni hrupa na mestih ocenjevanja hrupa MO1 – MO6 precej pod mejnimi vrednostmi, določenimi z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22 – ZVO-2). Prav tako mejne vrednosti kazalcev hrupa ne bodo presežene zaradi celotne obremenitve okolja s hrupom v času obratovanja nameravanega posega. Glede na navedeno ter upoštevajoč dejstvo, da bodo talilne peči nameščene znotraj objekta livarne in se območje nameravanega posega nahaja sredi industrijske cone, ministrstvo ocenjuje, da bo vpliv emisij hrupa na okolico zanemarljiv.

V času opustitve nameravanega posega bo hrup nastajal zaradi izvajanja montažnih del, ki se bodo izvajala z namenom odstranitve in odvoza talilnih peči. Vpliv z vidika emisij hrupa bo primerljiv s tistimi v času gradnje in bo zanemarljiv.

#### Elektromagnetno sevanje

Nameravani poseg v času izvedbe in v času obratovanja ne bo vir elektromagnetnega sevanja (v nadaljevanju EMS), saj se v objekt ne umešča novega vira sevanja.

S posegom povezan poseg je namestitev treh novih transformatorjev v obstoječo RTP, vsak moči 1,6 MW, napetosti 20/0,4 kV in enega transformatorja v obstoječo TP v objektu LTH 01. Transformatorske postaje napetosti 20/0,4 kV so nepomemben vir EMS, saj so ravni EMS že na zunanem zidu take TP nižje od mejnih vrednosti, zato je vpliv na okolje in zdravje ljudi neznaten.

### Svetlobno onesnaževanje

Nameravani poseg se bo izvedel znotraj objekta. Zaradi namestitve montažnih izpustov ob fasadi objekta nameščanje zunanjih svetilk ne bo potrebno. Zaradi nameravanega posega se v ničemer ne spreminja zunanja razsvetljava, prav tako se ne načrtuje postavitev dodatnih svetilk za zunanjo razsvetljava. Vpliva ne bo.

### Vibracije

Vibracije v času obratovanja bodo posledica transporta vhodnih surovin, v času gradnje in opustitve pa bodo posledica odvozov in dovozov peči. Vibracije zaradi tovornih vozil se ne bodo razlikovale od vibracij drugih tovornih vozil, ki se uporabljajo na prometnicah ob najbližjih stanovanjskih objektih. Glede na lokacijo nameravanega posega ter upoštevajoč oddaljenost najbližjih stanovanjskih objektov (oddaljenost najmanj 190 m), bo vpliv vibracij na stanovanjske objekte nepomemben.

### Raba oziroma poraba naravnih virov

Za potrebe izvajanja dejavnosti se porablja naslednje naravne dobrine: aluminij, fosilna goriva in voda. Vse surovine, materiali in energenti se bodo zagotovili na trgu, na katerem bo delež potrebnih za poseg zanemarljiv s celotno letno bilanco in razpoložljivimi količinami. Posredno se bo zaradi izvedbe nameravanega posega povečal obseg proizvodnje in posledično tudi raba vodovodne vode za tehnologijo. V sklopu industrijskega kompleksa LTH Castings d.o.o. se nahajata dve vrtini za črpanje podzemne vode, in sicer se voda uporablja za pridobivanje toplote. Povečanje ne bo tolikšno, da bi kakorkoli ogrozilo oskrbo ostalih uporabnikov, ki so vezani na isto vodovodno omrežje. Ministrstvo ocenjuje vpliv zaradi rabe naravnih virov v času obratovanja kot nebitven.

### Tveganja zaradi uporabe nevarnih snovi

V okviru dejavnosti obstoječe livarne se uporabljajo kemikalije in tehnični plini. Kemikalije oziroma nevarne snovi, ki se uporabljajo v sklopu proizvodnje, se skladiščijo v obstoječih skladiščih znotraj obstoječe proizvodne hale. Skladišče nevarnih snovi je urejeno ločeno od skladišča drugih snovi in je urejeno tako, da ne more priti do razlitja kemikalij v okolje, saj so tla urejena v obliki lovilne sklede ter urejena tako, da nimajo izpustov v okolje. Tla proizvodne hale so v celoti izvedena vodotesno in brez odtokov v okolje. V primeru razlitja kemikalij znotraj proizvodnje tako do onesnaženja tal in podzemne vode ne more priti.

V času izvedbe se nevarne snovi ne bodo uporabljale, razen tistih, ki so znotraj motornih vozil in strojev. V primeru razlitja olj in goriv iz tovornih vozil za dovoz opreme na zunanjih površinah, se bodo vsa razlita olja in goriva zadržala v lovilnikih olj, s katerimi je opremljena padavinska kanalizacija na območju.

V času obratovanja nameravanega posega tveganja zaradi nevarnih snovi predstavljajo:

- izpusti nevarnih snovi iz štirih novih talilnih peči (hidravlično olje),
- izpusti nevarnih snovi zaradi nesreče pri transportu nevarnih snovi med skladiščem nevarnih kemikalij in talilnimi pečmi,
- nastanek požara ter vpliv požarnih voda na okolje.

V primeru eventualnih izpustov hidravličnega olja iz novih talilnih peči ali zaradi nesreče pri transportu nevarnih snovi med skladiščem in talilnimi pečmi, bi se razlite kemikalije zadržale v proizvodni hali, saj so tla v proizvodni hali vodo- in oljetesna tla. Vsa razlitja bi se sanirala z uporabo absorpcijskih sredstev, ki so na lokaciji livarne ves čas na razpolago. Zaposleni so ustrezno usposobljeni za ukrepanje za primer razlitja nevarnih snovi. Z rednim pregledovanjem in sanacijo tal v primeru pojava razpok v tleh (pogoj, določen v točki II./1.2), bo tveganje za izpuste nevarnih snovi v okolje minimalno.

Za zagotovitev ustreznih ukrepov za preprečitev požarov ter njihovo učinkovito gašenje v objektu

LTH 01 je bila izdelana Študija požarne varnosti, v okviru katere so predvideni gradbeni, organizacijski in tehnični ukrepi za preprečevanje izbruha požarov in širjenja požarov. V skladu s Študijo požarne varnosti gre v livarni za majhno požarno obremenitev in veliko nevarnost eksplozije v primeru, če raztaljena kovina pride v stik z vodo. Zaradi navedenega je v bližini peči in tlačnih livov gašenje z vodo prepovedano. Eventualni požari na talilnih pečeh se zato gasijo samo z gasilnimi aparati na prah. Pri tem odpadne požarne vode ne nastajajo.

Ob gašenju morebitnega požara v objektu LTH 01 lahko nastane do 180 m<sup>3</sup> požarnih voda, znotraj objekta pa je ob uporabi pregrad na vratnih odprtinah mogoče zadržati do 250 m<sup>3</sup> požarne vode. Iz navedenega izhaja, da bi se v primeru požara vsa količina požarne vode v celoti zadržala znotraj objekta, ki ima tla urejena v vodotesni obliki in delujejo kot lovilna skleda. Tudi za objekt LTH 02 je predvideno, da se vse požarne vode, ki bi nastale v primeru gašenja požara v objektu, zadržijo znotraj objekta. Zunanje povozne površine okoli objekta so opremljene z lovilnikom olj z avtomatskim zapornim ventilom, tako da je ustrezno poskrbljeno za zadrževanje požarnih voda. Poleg že navedenih tveganj zaradi uporabe nevarnih snovi lahko v livarni pride do eventualnega razlitja nevarnih snovi v skladiščih kemikalij, tehničnih plinov in tekočih nevarnih odpadkov. Skladiščenje nevarnih snovi je urejeno v obstoječih skladiščih kemikalij ter tehničnih plinov znotraj objekta LTH 01. Tla v skladiščih so izdelana v vodotesni obliki in brez iztoka v okolje. Tekoči nevarni odpadki in kemikalije se v skladišču skladiščijo na ustreznih mestih v plastičnih ali kovinskih sodih. Vse tekoče kemikalije in tekoči nevarni odpadki se skladiščijo na lovilnih paletah, v katerih se prestrežejo potencialno razlite snovi. Volumen lovilnih palet znaša 400 l. Tehnični plini se skladiščijo v jeklenkah. Zaradi skladiščenja tehničnih plinov do onesnaženja tal in podzemne vode v primeru eventualnih izpustov ne more priti, saj plini po izpustu takoj izhlapijo v ozračje. Poleg tega se v livarni uporabljajo plini, ki ne morejo povzročiti onesnaženja tal in podzemne vode. Skladiščenje nevarnih snovi je skladno z določili Pravilnika o tehničnih in organizacijskih ukrepih za skladiščenje nevarnih kemikalij (Uradni list RS, št. 23/18 in 123/22), poleg tega so v IED OVD določene zahteve glede skladiščenja nevarnih snovi in plinov v livarni. Zaradi nameravanega posega se količina skladiščenih nevarnih snovi v skladišču ne bo povečala, se bo pa posredno povečala frekvenca dostav kemikalij v skladišče zaradi večje porabe, s tem pa tudi tveganje za morebitne nesreče s kemikalijami. Glede na predhodno opisane ukrepe, s katerimi se bodo morebitni vplivi in tveganja za nastanek okoljskih nesreč zmanjšali, ministrstvo tovrstne vplive ocenjuje kot nebitne.

V času opustitve nameravanega posega se bo hidravlično olje odstranilo iz talilnih peči, ki se bodo potem prodale na trgu. Pri odstranitvi hidravličnega olja iz talilnih peči in manipulaciji z njim je možno nesrečno razlitje le-tega po tleh livarne, ki pa so betonska in vodo- ter oljetesna. V primeru nezgodnega razlitja se bodo nevarne snovi zadržale na tleh livarne in sanirale z uporabo absorpcijskih sredstev. Vpliv se ocenjuje kot nebiten.

#### Vpliv na ekosisteme ter rastlinstvo in živalstvo

Nameravani poseg se bo izvedel znotraj obstoječega proizvodnega objekta livarne, ki se nahaja v proizvodni coni. Na območju nameravanega posega in v neposredni okolici se ne nahajajo varovana območja narave in območja s posebnim varstvenim statusom, prednostno varovani habitatni tipi ali druga območja, ki bi bila s stališča varstva narave relevantna. Zaradi tega nameravani poseg ne bo imel vpliva na naravo, niti vpliv ne bo nastajal kot posledica celotne obremenitve. Skladno s Prilogo 2 ter v povezavi z 20. členom Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11) znaša območje daljinskega vpliva za nameravani poseg do 500 m za gozdne kure. V radiju 500 m od območja nameravanega posega se na razdalji 340 m nahaja zavarovano območje Pot spominov in tovarištva (ID 4033). Glede na to, da navedeno območje ni zavarovano zaradi gozdnih kur, vpliva na zavarovana območja ne bo.

#### Vpliv na krajino ter na območja kulturne dediščine

Lokacija nameravanega posega se nahaja znotraj območja registrirane enote kulturne dediščine Ljubljana – Tovarna Litostroj (EŠD 16661), pri katerem gre za metalurški kompleks iz prve

polovice 20. stoletja. V zunanjo podobo objekta ali konstrukcijo se z gradnjo nameravanega posega ne bo posegalo; zunanji izgled objekta se bo zgolj minimalno spremenil zaradi namestitve štirih odvodnikov odpadnega zraka iz talilnih peči na fasado objekta na severni strani. Objekt bo obdržal videz metalurškega objekta iz prve polovice 20. stoletja. Z nameravanim posegom se ne načrtujejo novi objekti, ki bi predstavljali dominante v krajinski sliki širšega območja. Glede na navedeno bo vpliv na krajinsko sliko okolja ter na območja kulturne dediščine zanemarljiv.

#### Podnebne spremembe

Na podlagi ocene ranljivosti je bilo ugotovljeno, da je nameravani poseg v obstoječem stanju (obdobje 2020-2030) najbolj ranljiv zaradi ekstremnih temperaturnih dogodkov (visoke in nizke temperature), izrednih padavinskih dogodkov, neviht ter učinka mestnega toplotnega otoka. Tudi v prihodnje (obdobje 2030-2070) bo nameravani poseg ranljiv zaradi predhodno navedenih dejavnikov podnebnih sprememb, poleg tega pa tudi zaradi večjih hitrosti vetra ter sunkov vetra.

Z nameravanim posegom so predvidne prilagoditve na podnebne spremembe, in sicer:

- visoke temperature ter učinek mestnega toplotnega otoka: prostori v objektu LTH 01, kjer bodo nameščene nove talilne peči, imajo urejeno dodatno hlajenje (približno 60% prostorov).
- nizke temperature ter sunki vetra: večina električne napeljave, ki bi lahko bila poškodovana v primeru obilnih snežnih padavin ali v primeru sunkov vetra, je urejena s podzemnimi kablovodi. Rezervnega napajanja ni, delovni proces se v tem primeru zgolj zaustavi.
- izredni padavinski dogodki: redno vzdrževanje in čiščenje sistemov za odvajanje padavinske vode z območja objekta LTH 01, ki zmanjšajo tveganja.
- nevihte: objekt LTH 01, v katerem je predviden nameravani poseg, je pred udarci strel zaščiten s strelovodom z ustrezno ozemljitvijo.

Na podlagi navedenega ministrstvo ocenjuje, da bo nameravani poseg prilagojen na vplive podnebnih sprememb na zgoraj navedenih področjih ranljivosti.

#### 7. Območje vpliva nameravanega posega

Območje nameravanega posega, na katerem bi nameravani poseg lahko povzročil obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na zdravje ali premoženje ljudi, je določeno v poglavju 7 Poročila o vplivih na okolje za Dodatne talilne peči v livarni LTH Castings d.o.o. v Ljubljani, LTH Castings d.o.o., Škofja Loka, št. 74/1-2018, maj 2018, dopolnitev avgust 2018, dopolnitev december 2022, Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1A, 4248 Lesce in grafično predstavljeno v prilogi 4, ter zajema zemljišča v k.o. 1739 Zgornja Šiška s parc. št. 1887/2, 1991/25, 1991/26, 1991/51, 1997/1 in 1997/2.

V neposrednem in daljinskem vplivnem območju nameravanega posega je razglašeno naslednje varovano območje:

- lokalni spomenik oblikovane narave: Pot spominov in tovarištva (ID 4033), zavarovano z Odlokom o določitvi Poti spominov in tovarištva za spomenik skupnega pomena za mesto Ljubljana (Uradni list SRS št. 3/88).

#### **Odločitev**

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je ministrstvo ugotovilo, da je nameravani poseg sprejemljiv za okolje, v kolikor se bodo pri njegovi izvedbi upoštevali in izvedli vsi projektni in okoljevarstveni pogoji, navedeni v izreku tega okoljevarstvenega soglasja, ter dosledno izvedli tudi vsi omilitveni ukrepi, ki jih je predvidel izdelovalec Poročila o vplivih na okolje za dodatne talilne peči v livarni LTH Castings d.o.o. v Ljubljani, LTH Castings d.o.o., Škofja Loka, št. 74/1-2018, maj 2018, dopolnitev avgust 2018, dopolnitev december 2022, Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1A, 4248 Lesce, vsi omilitveni ukrepi, predvideni v zakonskih in podzakonskih predpisih ter v OPN MOL in ZN.

## Pogoji

Na podlagi proučitve vseh dokumentov, ki jih je nosilec nameravanega posega predložil k vlogi za izdajo okoljevarstvenega soglasja, je bilo ugotovljeno, da je zahtevi za izdajo okoljevarstvenega soglasja možno ugoditi, pri čemer pa je bilo treba skladno s tretjim odstavkom 61. člena ZVO-1 določiti še pogoje, ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati, da bi preprečil, zmanjšal ali odstranil škodljive vplive na okolje.

### A) Varstvo tal in podzemne vode

#### A1) Obstoječe stanje okolja

Obravnava območje se nahaja na območju vodnega telesa podzemnih vod z oznako VTPodV\_1001, Savska kotlina in Ljubljansko Barje. Tla na območju načrtovanega novega objekta so že v obstoječem stanju v celoti pozidana z obstoječimi objekti. Objekt LTH 01, v katerem se nahaja nameravani poseg, se nahaja na podobmočju z manj strogim vodovarstvenim režimom z oznako VVO II B. Za del objekta, v katerem se načrtuje nameravani poseg, je bila izdelana Analiza tveganja za onesnaženje vodnega telesa podzemne vode, v kateri je bilo ocenjeno, da je obratovanje tega objekta glede tveganja za onesnaženje podzemne vode sprejemljivo. Tla proizvodnega prostora so olje in vodo odporna ter urejena brez odtokov, zato do vpliva na tla, podzemne vode in pitno vodo ne more priti.

#### A2) Pričakovani vplivi v času gradnje in pogoji

V času gradnje nameravanega posega bi vplivi na tla in podzemne vode lahko nastajali zaradi eventualnih razlitij ali puščanj iz tovornih vozil. Pri izvedbi nameravanega posega, ki bo potekala pretežno znotraj obstoječe hale livarne, se bo uporabljalo ročno orodje, ki ni vir eventualnih izpustov olj na tla. Izpusti olj in maziv so torej možni le s tovornih vozil za dovoz talilnih peči in elementov za odvodnike na obstoječe utrjene zunanje površine, kjer je urejeno odvajanje odpadnih voda preko lovilnika olj. Obstoječi lovilnik olj ob objektu LTH 01 bi torej zadržal vsa eventualna razlitja, zato pomembni vplivi na tla in podzemne vode ne bodo nastajali. Poleg tega bo izvajanje nameravanega posega potekalo ob stalni prisotnosti delavcev, ki bodo gradnjo izvajali, zato se bo vsa morebitna puščanja ali razlitja hitro opazilo. Potencialno bi pri izvedbi lahko prišlo do vplivov na kakovost tal in podzemnih voda v primeru nezgodnega razlitja olj ali maziv iz tovornih vozil, vendar bo to tveganje ob upoštevanju pogojev, določenih v točki II/, 1.1. izreka tega okoljevarstvenega soglasja ne bistveno.

#### A3) Pričakovani vplivi v času obratovanja in pogoji

V času obratovanja lahko pride do nastanka vplivov na tla in podzemne vode zaradi eventualnih razlitij nevarnih snovi (hidravlično olje) iz novih talilnih peči. Do razlitja nevarnih snovi bi lahko prišlo pri njihovem transportu med skladišči kemikalij in tehničnih plinov ter talilnimi pečmi. Vsa navedena opravila (obratovanje talilnih peči, skladiščenje nevarnih snovi, transport med skladiščem in pečjo) se izvajajo izključno znotraj objekta livarne v objektu LTH 01, kjer so tla urejena nepropustno in v taki obliki, da preprečujejo nekontrolirano onesnaževanje podzemnih voda in tal. Livarna je opremljena z absorpcijskimi sredstvi, s čimer je zagotovljeno, da se eventualna nesrečna razlitja takoj sanirajo.

Za zagotavljanje vodo- in olje tesnih tal je ministrstvo določilo omilitveni ukrep v točki II./1.2 izreka tega okoljevarstvenega soglasja, ki določa, da se morajo tla v proizvodni hali redno pregledovati na razpoke ter v primeru pojava razpok zagotoviti takojšnjo sanacijo. Ob upoštevanju navedenega ukrepa bo vpliv ne bisten.

V skladu z osmim odstavkom 61. člena ZVO-1 okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega

v okolje ali ne pridobi gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je ministrstvo odločilo, kot izhaja iz III. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

### **Stroški**

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz IV. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Iz drugega odstavka 230. člena ZUP izhaja, da je zoper odločbo, ki jo izda na prvi stopnji ministrstvo, dovoljena pritožba samo takrat, kadar je to z zakonom določeno. Takšen zakon mora določiti tudi, kateri organ je pristojen za odločanje o pritožbi, sicer o pritožbi odloča vlada.

ZVO-2 v drugem odstavku 319. člena določa, da je zoper odločitve ministrstva v upravnih postopkih iz prvega odstavka 319. člena ZVO-2 dovoljena pritožba, o kateri odloča Vlada Republike Slovenije.

### **Pouk o pravnem sredstvu:**

Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Vlado Republike Slovenije v roku 15 dni po vročitvi te odločbe. Pritožba se pošlje pisno po pošti ali poda ustno na zapisnik na Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Langusova 4, Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,10 EUR. Upravno takso se plača v gotovini ali z drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti in o plačilu predloži ustrezno potrdilo. Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25704-7111002-35400023.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22 in 135/22) vas seznanjamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izvirnik dokumenta na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvirnikom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

mag. Vesna Kolar Planinšič  
Vodja sektorja za okoljske presoje

### **Vročiti:**

- pooblaščenca nosilca nameravanega posega: Marbo Okolje d.o.o., Finžgarjeva ulica 1A, 4248 Lesce (za: LTH Castings d.o.o., Vincarje 2, 4220 Škofja Loka) – osebno.

### **Poslati po enajstem odstavku 61. člena ZVO-1 tudi:**

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in energijo, Inšpekcija za okolje in energijo, Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.irsoe@gov.si);
- Mestna občina Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (glavna.pisarna@ljubljana.si).